

Slides: kortlink.dk/mrsh

1

Scenariedidaktik

MENINGSFULD OG TIDSSVARENDE UNDERVISNING

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@skov-fougt.dk

Vejen 17.11.2020

Dagsorden

2

- ▶ Målet med kurset er at klæde deltagerne på til at gennemføre scenariedidaktiske undervisningsforløb i egen klasse i de deltagende fag, sekundært at inspirere hertil ved at præsentere forskellige eksempler herpå – med eksempler fra dansk, matematik og kulturfag.
- ▶ En karakteristik af skolens undervisning i dag?
- ▶ Scenariedidaktik
- ▶ Faglighed
- ▶ To veje til scenariebaseret undervisning
- ▶ Scenariedidaktik og læringsmål
- ▶ Tips og tricks
 - ▶ Struktur
 - ▶ Fagligt loop
 - ▶ Vurderingsfokus
 - ▶ Timeouts
- ▶ Spørgsmål eller kommentarer?

PAUSE UNDERVEJS

www.simon-skov-fougt.dk

Diskussion med sidemand

3

- ▶ Hvad er god undervisning?

www.simon-skov-fougt.dk

4

En karakteristik af skolens undervisning?

VANER...

Lektor Simon Skov Fogdt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fogdt.dk
simon@skov.dk

Vejen 17.11.2020

5

God undervisning

- ▶ Faget
- ▶ Læreren
- ▶ Eleven
- ▶ Verden

www.simon-skov-fogdt.dk

6

Mit ph.d.-projekt

- ▶ Lones 7.klasse repeterer grammatiklektioner, Lone slår ned på tilfældige elever.
- ▶ Lone: "Hvilken ordklasse er det?"
- ▶ Elev: "Til"
- ▶ Lone: "Hvilken ordklasse er det?"
- ▶ Elev: "Til"

**Skolske kommunikationsformer
Gæt, hvad læreren tænker**

www.simon-skov-fogdt.dk

Mit ph.d.-projekt 7

- ▶ Meretes 8. klasse arbejder med overgangen fra romantik til realisme og har læst novellen *Hænderne* af Henrik Pontoppidan.
- ▶ Merete : "Hvorfor er det så vigtigt at have hænder?"
- ▶ Elev: "Hvad betyder det for dig?"
- ▶ Merete: "De mere hænder..."

Skolske kommunikationsformer
Gæf, hvad læreren tænker

skov.fougst.dk

Mit ph.d.-projekt 8

Fullid af kræft

Jeg gider ikke mere. Jeg har bare lyst til at lægge mig i fosterstilling forevigt eller løbe skrigende rundt i al evighed. Jeg vil flygte – bare væk.

Cecilie har det på samme måde. At hospital besøgene har været for meget. For meget opmærksomhed og påmindelse på det onde.

Vi besluttede os derfor at rejse væk i weekenden. Det tog lidt tid at få forældrene overtalt, men vi klarede den. To Copenhagen we go!

Vi skal prøve alt, gøre alt, sige alt og være alt det vi har lyst til. Cecilie skal være glad, selvom at det måske ikke er det bedste tidspunkt at tage af sted på.

Hun har fået en tatovering. En smuk sol. Den minder mig om hende. Så lysende og stærk. Fullid af kræft.

skov.fougst.dk

skov.fougst.dk

Maria 9

- ▶ *Jeg aner ikke, hvor lang tid de skal bruge på at skrive deres blogs, så de bliver gode, så de får arbejdet med sproget, og så identiteten bliver troværdig. De skal både lære at bruge blogs som et redskab, der kan bruges til at udtrykke meninger, holdninger og synspunkter, og samtidig er der også analysen og tolkningen af romanen – vi skal stadig arbejde med de danske sprog.*
- ▶ *"Det var en stor fejl, at jeg ikke fik kommenteret ordentligt på elevernes blogs, og vi fik overhovedet ikke arbejdet med grammatikken."*

skov.fougst.dk

Kan Beathe skrive?

10

- 2. kl. dansk
- Læsning 15 min.
- Skriveordre: "Skriv om hovedpersonen"
- 25 min. (Novovic Fougst, 2017)

novovic-skole.fougst.dk

Kan Beathe skrive?

11

- ▶ Inspirationskatalog til fastelavn
- ▶ Kontekstualiseret skrivning
- ▶ 3 lektioner
- ▶ Gruppefeedback: Stavning
- ▶ Lærereens feedback: Stavning

novovic-skole.fougst.dk

Skolske kommunikationsformer

12

Initiering	Respons	Evaluering
Lærer Anna: Nå, vi starter. Hvad tror I, man skal lære, når man skal lære at analysere billeder? (5 sek.) Caroline?	Caroline: Beskrive?	Lærer: Ja. (2 sek.) Beskrive billedet ja
Lærer Anna: Sarah?	Sarah: Skriv noget ned aauh, om de forskellige ting i, på billederne	Lærer: Ja
Lærer Anna: Ja, Jack?	Jack: Farverne	Lærer: Det kunne være farverne, man skulle beskrive

novovic-skole.fougst.dk

Klasse-'samtalen'

13

© Simon Skov Foged, 2018

Klasse-'samtalen'

14

- ▶ Fem ud af 23 elever deltager
- ▶ Gennem 45 minutter
- ▶ 6 minutter går med logistik
- ▶ Læreren taler 28 minutter = 62% af tiden
 - ▶ Gæt, hvad læreren tænker
- ▶ 11 minutter tilbage til eleverne
- ▶ 2 minutter pr. elev
- ▶ Men hvad med de 18?

© Simon Skov Foged, 2018

Traditionel undervisning

15

- ▶ Elementbaseret faglighed (Bundsgaard & Kuhn 2007:28f)
- ▶ Harpunspørgsmål (Haugsted 2005:26)
- ▶ Læreren taler 75 % af tiden (Dysthe 1997:16)
- ▶ Læreren taler over halvdelen af tiden (fx Hiebert et al. 2003)
- ▶ Læreren spørgsmål er oftest lukkede (gæt, hvad læreren tænker)
- ▶ 65% af eleverne tier (Haugsted 2005:69)
- ▶ Monologisk undervisning (Pasgaard, 2009)

© Simon Skov Foged, 2018

LÆREMIDLERNES
DANSK-
FAG

Læremidlernes danskfag

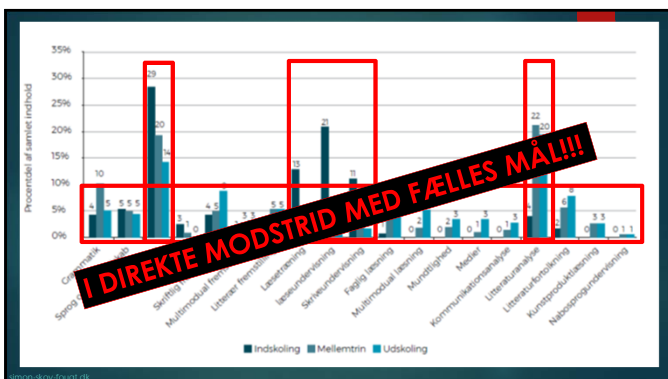
16

- ▶ *Læremidlernes* danskfag
- ▶ Ikke *undervisning*
- ▶ Anvendte læremidler: Repræsentativ spørgeskemaundersøgelse (Stratificeret klyngesampling)
- ▶ Kvalitative analyser af udvalgte af de mest anvendte

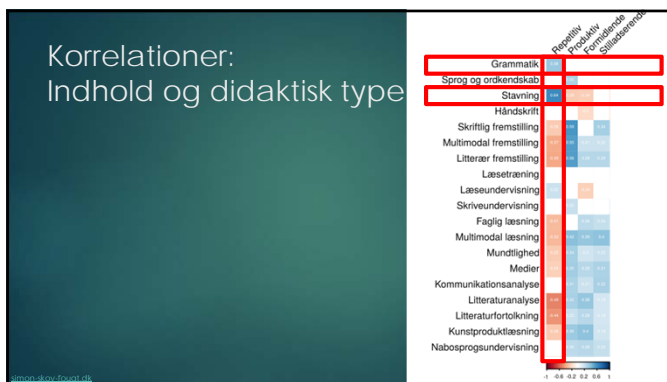
Undersøgelsen

17

- ▶ Hvilke op til fem didaktiske læremidler anvendes?
- ▶ Hvilket didaktisk læremiddel respondenterne finder, er det bedste?
- ▶ Lærernes indflydelse på indkøb og valg af læremidler?

Danskfaget set gennem læremidlerne 21

- ▶ Faget er et staveundervisningsfag (især i indskoling)
- ▶ Fagets indhold læres ofte repetetivt (især i indskoling)
- ▶ Faget er også litteraturanalyse (især i udskoling)
- ▶ Faget er ikke ret meget mediefag eller kommunikationsfag

Træningsprogrammer 22

- ▶ Træningsprogrammer
- ▶ Behavioristisk læringssyn
- ▶ Pia Kjærsgaard i skolen (faglighed = stavning)
- ▶ Nakskov
- ▶ Faglighed – faktisk viden
- ▶ Forældet læringssyn

www.skole-forsigt.dk

Stavetræning (basisfaglighed) 23

- ▶ Jim Rice (1897): Intet forhold mellem staveniveau og tid (sætninger, dvs. i kontekst)
- ▶ Oliver Cromman (1902): Manglende stavetræning påvirker ikke stavning
- ▶ W. Cook (1912): Staverregler effektløse. Kan ikke anvendes i kontekst
- ▶ Donald Hamill et al. (1977) Effekt op til 3.-4. kl., herefter ikke
- ▶ Stephen Krashen (2002): 3.-4. kl. elever, der ikke undervises direkte i stavning, staver dårligere end elever, der undervises men forskellen er fuldstændigt udlignet på 4.-5. klassetrin
- ▶ Graham og Perin (2007): Løstrevet grammatikundervisning er direkte skadeligt især for elever med skrivevanskeligheder. Grammatikundervisning skal tilkobles til elevernes skrivning
- ▶ KOMPIS-projektet i Slagelse (2010)
- ▶ 25% af tiden bruges på grammatikundervisning (Mathiasen, 2011)
Lærerne siger, de er konstruktivister, men de arbejder behavioristisk

www.skole-forsigt.dk

Paradoks: Undervisning i dag 24

- ▶ Faglighed = begreber eller faktisk viden
- ▶ Læringsmålstyret undervisning
- ▶ Det let målbare

www.skole-forsigt.dk

Paradoks: Faglighed i dag

- ▶ Lærer Metode

Denne tilgang til undervisning er **ALTØDELÆGGENDE** for motivation, kreativitet, læringslyst og læring

CONTEXTUALISERING

© 2019 skov, forpagt, dk

At øve sig

26

- ▶ Selvfølgelig bliver man bedre af at træne
- ▶ Hvis man har et præfektionsproblem

KONTEKSTUALISERING er nøgleordet

- ▶ Træning ude af kontekst er spild af tid!

© 2019 skov, forpagt, dk

Refleksion og diskussion

27

- ▶ Refleksion alene: Hvordan står det til i min undervisning?
- ▶ Diskussion med sidemand: Hvad tænker vi om det?

© 2019 skov, forpagt, dk

28

Scenariedidaktik i praksis

MENINGSFULD UNDERVISNING

Lektor Simon Skov Fougst
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougst.dk
simon@skov.dk

Vejen 17.11.2020

29

Udgangspunktet

- ▶ Skolen skal i langt højere grad relatere sig til **verden uden for skolen**
- ▶ Omverdenens kommunikations- og praksisformer
 - ▶ Den måde man taler og handler på i verden uden for skolen - domænespecifikt
 - ▶ For
 - ▶ Tæmmer
 - ▶ Vælger
 - ▶ Lærer
 - ▶ Læge
 - ▶ Journalist
 - ▶ ...
- ▶ Skolefagene skal i langt højere grad relatere sig til **verden uden for skolen**
- ▶ Dansk-faglige kommunikations- og praksisformer i verden uden for skolen
- ▶ Matematik-faglige kommunikations- og praksisformer i verden uden for skolen
- ▶ Osv.-faglige kommunikations- og praksisformer i verden uden for skolen

www.simon-skov-fougst.dk

30

Ældre og moderne læringsteorier

- ▶ Der er meget bredt forskningsmæssigt belæg for, at den bedste måde at lære på er ved i en **social sammenhæng** at **forstå og løse et problem** i et **meningsfuldt scenarie** (et forestillings- og handlingsforløb med flere mulige udfald) (Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2011, Fougst, 2015, 2017).
- ▶ **Det betyder, at eleverne** Fx ved at udarbejde en reklame for egen skole, at fremstille boganmeldelser til gavn for andre, søge jobs, udarbejde rejsebeskrivelser, fremstille bræt- eller computerspil, lave cirkus osv.

www.simon-skov-fougst.dk

Scenariedidaktik 31

- ▶ **Scenariedidaktik** er anvistning på at planlægge, gennemføre og evaluere "Scenariebaseret undervisning [som] er undervisning, hvor eleverne sammen simulerer – evt. i roller - en meningsfuld situation mod et reelt produktionsmål" (Bundsgaard, Mikkelsen og Thomsen, 2012, p. 30)
- ▶ Faglighed skal anvendes i et professionsperspektiv): **Produktion**
- ▶ Produktion skal fremstille noget (læring er vidensbaseret)
- ▶ **Metode** for verden uden for skolen: Viden- og praksisformer fra domæner uden for skolen (Hanghøj et al., 2017)

FUNDERET I VERDEN UDEN FOR SKOLEN

scenariedidaktik.com

Scenariebaseret undervisning 32

- ▶ I andre uddannelser
 - ▶ Sygeplejerske
 - ▶ Piloter
 - ▶ Politiet
 - ▶ Militæret
 - ▶ Læreruddannelsen

Mindre i folkeskolen?

scenariedidaktik.com

SCENARIEDIDAKTIK 33

- ▶ Faseopdelte produktionsprocesser fra idé til konkret udførsel

scenariedidaktik.com

34

Scenariedidaktik

- ▶ **Hvordan lever min idé til forløb op til** "Scenariebaseret undervisning [som] er undervisningsforløb, hvor eleverne sammen simulerer – evt. i roller - en meningsfuld praksis frem mod et reelt produktionsmål" (Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2012, p. 30)
- ▶ Faglighed skal anvendes (kompetenceperspektiv): **Produktion**
- ▶ Produktionsmål: Eleverne skal fremstille noget (læring er vidensbaseret handling)
- ▶ Med blik for verden uden for skolen: Viden- og praksisformer fra domæner uden for skolen (Hanghøj et al., 2017)

simon.skov.fougst.dk

35

Scenariedidaktik semantisk

MENINGSFULD UNDERVISNING

Lektor Simon Skov Fougst
Ph.d., Cand.pæd., lektor
www.simon.skov.fougst.dk
simon@fougst.dk

Vejen 17.11.2020

36

Scenariedidaktik

- ▶ S sammensat substantiv
- ▶ Scenariedidaktik

simon.skov.fougst.dk

Scenarie **didaktik** 37

- ▶ Renæssancens *commedia dell'arte*-teater
 - ▶ Teaterstykker baseret på løse skitser af det dramatiske forløb, og som skuespillernes så improviserede inden for.
- ▶ Et scenarie = en løs skitse for et handlingsforløb, som kan gå i mange retninger.
- ▶ Et scenarie = et forestillings- og mulighedsrum
- ▶ Et scenarie = **uden facit**

scenariodidaktik.forsigt.dk

Scenarie **didaktik** 38

- ▶ Et scenarie = et komplekst problem
- ▶ Et komplekst problem = kan løses på mange måder
- ▶ Et komplekst problem = **uden facit**
- ▶ En andengrads ligning = simpelt problem
- ▶ Har et facit

scenariodidaktik.forsigt.dk

Scenarie **didaktik** 39

- ▶ "Wicked problems" (Rittel, 1972)
- ▶ "Onde problemer"
- ▶ Uden facit
- ▶ Løsning på ét problem medfører nye (fx kloakker, plov, Corona...)
- ▶ Dilemmaer

scenariodidaktik.forsigt.dk

Scenarie**didaktik** 40

- ▶ Muligheder eller wicked problems
- ▶ Turen til stranden

▶ Et scenarie = **UDEN FACIT**

scenariodidaktik.fougtdk

Scenarie**didaktik** 41

- ▶ ... fælles *forestillinger* eller faktiske *situationer* som eleverne kan forestille sig, leve sig ind i og agere inden for med givne eller af eleverne identificerede *udfordringer*, som de kan *undersøge* og *handle* i forhold til gennem brug af *artefakter*, *teknologier* og *faglige tilgange* og *redskaber*, og som har forskellige mulige *udfald*. Scenarier vil oftest involvere flere elever og andre aktører og vil derfor kræve *samarbejde* og *kommunikation* (Fougtd, Bundsgaard, Hanghøj & Misfeldt, kommende).

scenariodidaktik.fougtdk

Scenarie**didaktik** 42

- ▶ Didaktikkens tre grundspørgsmål
- ▶ Hvad skal jeg undervise i - INDHOLD
- ▶ Hvordan skal jeg gøre det - METODER
- ▶ Hvorfor? - BEGRUNDELSER

scenariodidaktik.fougtdk

Scenariedidaktik 43

- ▶ **INDHOLD:** Undervisning, der tager udgangspunkt i scenarier med wicked problems
- ▶ **METODE:** Gennem faseopdelte processer, der munder ud i et produkt **til** **noget for noget**
- ▶ Hvor eleverne kan handle
- ▶ **BEGRUNDELSER:** Fordi der er et markant læringsteoretisk belæg bag

scenariedidaktik@forst.dk

Scenariedidaktik 44

- ▶ Uforudsigelighed
- ▶ Elevmedbestemmelse
- ▶ **MINDSET: LÆRERTANKEGANG**
- ▶ Skolelogik
- ▶ Læringsmålstyranseret undervisning

scenariedidaktik@forst.dk

Hvad er et (godt) scenarie? 45

- ▶ Forskerklummen, Nationalt Videncenter for læsning, november 2020
- ▶ korflink.dk/294qr

scenariedidaktik@forst.dk

46

Faglighed

HVAD ER DET?

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@skov-fougt.dk

Vejen 17.11.2020

Diskussion med sidemand 47

▶ Hvad er faglighed i jeres fag?

Begrebet faglighed 48

- ▶ Et didaktisk morrads (Jensen, 2007)
- ▶ "... den aktivitet, der foregår inden for et område, der er afgrænset som skolefag" (Foss Hansen, 1994, s. 22).
- ▶ Faglighed = Fælles Mål
- ▶ Kundskaber og færdigheder: Vidensmål og færdighedsmål

Faglighed

49

- ▶ Fælles Mål er kompetenceorienterede
- ▶ For mange lærere en **NY MÅDE** at forstå fag på (Nielsen & Dolin, 2016)
- ▶ Hvad betyder kompetenceorienteret?
 - ▶ Anvendelse
- ▶ Dannelse
 - ▶ Kompetencer
 - ▶ Viden
 - ▶ Færdigheder

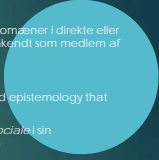

www.skole-fougtdk

Begrebet faglighed

50

- ▶ Helmar (2013): Faglighed er en identitet, man gør inden for bestemte domæner i direkte eller indirekte interaktion med andre på bestemte måder, så man bliver genkendt som medlem af domænet af dets øvrige medlemmer
- ▶ "... doing being some identity" (Gee, 2001, p. 27)
- ▶ *Epistemic frames*: "Collections of skills, knowledge, identities, values, and epistemology that professionals use to think in innovative ways" (Shaffer, 2006, p. 12).
- ▶ Wenger: faglighed = handling og handlemønstre forbundet med *det sociale* i sin faglighedsforståelse - faglighed er noget man gør *sammen* med andre
- ▶ Værdier og etik: "Different communities of practice ... have ... different ways of knowing, of deciding what is worth knowing, and of adding to the collective body of knowledge and understanding" (Shaffer, 2004, p. 1404).

www.skole-fougtdk

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED

51

- ▶ **Begreber**: *Viden, procedurer*
Et sprog til at tale om verdier, og hvad der er og var i verden (begreber, diskurs), en viden om opgaver i verden (procedurer), samt til at løse opgaver (artefakter) og teknologier som anvendes i løsningen af opgaver (artefakter)
- ▶ **Metoder**: *En systematisk*
En måde at stille spørgsmål og løse opgaver på
- ▶ **Social konstellation**: *En social konstellation*
En selvforståelse (rolle) og kommunikation på (konstellation) og indgå i sammenhængende relationer på (storylines)
- ▶ **Interesse**: *En interesse*
En måde at opfatte noget som værdifuldt og forkert (værdier), et fokus på løsning af særlige typer af handlinger på (motiver)
- ▶ **Perspektiv**: *En måde at opfatte hvad om og liges på (epistemologi)*
En måde at opfatte hvad om og liges på (epistemologi) og hvordan den kan forstås, tales om og liges på (epistemologi)

(Bundsgaard & Fougtdk, 2017)

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED 52

- ▶ En læge, som har viden om medicin og kender metoder til at give den, men som ikke har en bevidsthed om, at han samarbejder med fx sygeplejersker, ikke har en interesse i at gøre patienten rask, og som dermed mangler perspektiv på verden

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED 53

- ▶ En læge, som har viden om medicin og kender metoder til at give den, men som ikke har en bevidsthed om, at han samarbejder med fx sygeplejersker, har en interesse i at gøre patienten rask, og som dermed mangler perspektiv på verden er en **HELT EKSTREMT UDEVALDT LÆGE!**

▶ **BEGREBER**

▶ **METODER**

▶ **SOCIAL KONSTELLATION**

▶ **INTERESSE**

▶ **PERSPEKTIV**

Faglighed 54

Læge: Undervisning

Hvor eleverne får mulighed for at bringe **begreber, metoder, den sociale konstellation, interesser og perspektiver** i spil. **viden.**

Diskussion med sidemand 55

▶ Hvad tænker vi om det?

© Simon Skov Fougst, 2020

Refleksion 56

▶ Hvordan bringer jeg de fem dimensioner af faglighed i spil i mit forløb?

- ▶ Begreber
- ▶ Metoder
- ▶ Social konstellation
- ▶ Interesse
- ▶ Perspektiv

© Simon Skov Fougst, 2020

To veje til scenariebaseret undervisning 57

SCENARIEDIDAKTIK

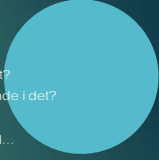
Lektor Simon Skov Fougst
Ph.D., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougst.dk/scenariedidaktik
simon@fougst.dk

Vejen 17.11.2020

To veje 58

- ▶ Fra scenariet
 - ▶ Avis → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
 - ▶ Reklamebureau → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
 - ▶ Kommunikationsbureau → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
 - ▶ Butiksgade → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
 - ▶ Inspirationskatalog til udklædning → Hvilken danskfaglighed...
- ▶ Fra faget
 - ▶ Mine elever skal lære ... →
 - ▶ I hvilken scenarie i verden uden for skolen ville det være meningsfuldt?
 - ▶ I hvilken scenarier anvendes den ønskede faglighed?

simon-skov-faget.dk

Diskussion – fordele og ulemper 59

- ▶ Fra scenariet
 - ▶ Vælg et scenarie → Hvilken fagfaglighed kan vi finde i det?
- ▶ Fra faget
 - ▶ Vælg et læringsmål fra Fælles Mål → I hvilken scenarie i verden uden for skolen ville det være meningsfuldt?
 - ▶ I hvilken scenarier anvendes den ønskede faglighed?

simon-skov-faget.dk

Refleksion og diskussion 60

- ▶ Hvilken vej går jeg?
 - ▶ Fra scenariet
 - ▶ Fra faget

simon-skov-faget.dk

61

Scenariedidaktik og læringsmål

INNOVATIV, AUTENTISK, PROJEKTORIENTERET UNDERVISNING

Lektor Simon Skov Fougst
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougst.dk
simon@skov.dk

Vejen 17.11.2020

62

Læring og produktion

- ▶ Hvordan sikrer vi, at eleverne lærer det intenderede?
- ▶ **LÆRING ER EN FORSTÅELSE I PRODUKTIONSPROCESSEN**
- ▶ Der er brug for faglige input
- ▶ Elever i grupper, forskellige stadier

www.simon-skov-fougst.dk

63

PROJEKTARBEJDE OG LÆRINGSMÅL

- ▶ Projektarbejdet drukner i produktmål (Bundsgaard, 2005)
- ▶ "Vi vil filme!" (Fougst, 2015)
- ▶ Vælg ét (eller måske to) overordnet læringsmål
 - ▶ I dette forløb skal eleverne lære at...
 - ▶ Det skal de gøre ved at ... (handling)
- ▶ **OG SÅ SKAL DER HOLDES FAST**
- ▶ Faglighed er noget, man gør!

www.simon-skov-fougst.dk

Tanggaard

64

- ▶ Læring er **IKKE** målet
- ▶ **MENNESKET** er målet
- ▶ Læring er et middel

- ▶ Vi lærer bedst, når vi koncentrerer os om genstanden for læring
 - ▶ Målet er at cykle
 - ▶ Ikke *at lære at cykle*
- ▶ Udbyttefokus - læring
 - ▶ Målet er at skrive
 - ▶ Ikke *at lære at skrive*

tan@tan-skole-forsigt.dk

Scenariedidaktik

- ▶ Udfordringen i scenariebaserede undervisningsforløb er at balancere scenarioniveau (produktion) i forhold til skolen (læring)

- ▶ Undervisningsniveauet: Læring: Skrive for at lære
- ▶ Scenarioniveauet: Produktion: Skrive for at afdække sandhed

- ▶ Spilfabrikken: Løn- og arbejdsforhold
- ▶ Spor gennem Australien: Pakkede kufferten
- ▶ Filminstruktøren Kathrine (Hetmar, 2017)

tan@tan-skole-forsigt.dk

Scenariebaseret undervisning

66

- ▶ Udfordringen er at skabe rammer for elevernes produktive medbestemmelse

tan@tan-skole-forsigt.dk

67

EGET FORLØB

- ▶ Forløbets overordnede læringsmål
 - ▶ I dette forløb skal eleverne lære at...
 - ▶ Det skal de gøre ved at ... (handling)

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@fougt.dk

68

TIPS OG TRICKS

STRUKTUR, FAGLIGT LOOP, VURDERINGSFOKUS OG TIMEOUTS

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@fougt.dk

Vejen 17.11.2020

69

Struktur

LÆRING VS. PRODUKTION

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@fougt.dk

Vejen 17.11.2020

Scenariebaseret undervisning

70

- ▶ Struktur
- ▶ Forløb → Produkt
- ▶ Faser

www.kortlink.dk/fougtdk

Planlægningsguide

71

- ▶ En stramt styret **faseopdelte** proces
- ▶ www.kortlink.dk/r5sk
(Fougtd, 2018;2020)
- ▶ Flexibelt værktøj
- ▶ Forløbet vil ændre sig

STRUKTUR

www.kortlink.dk/fougtdk

FASER: FIRE-MODELLEN

72

- ▶ FIRE-modellen (Rohde & Olsen, 2014)
 - ▶ Forståelse
 - ▶ Idégenerering
 - ▶ Realisering
 - ▶ Evaluering

Innovative elever

Forståelse Idéudvikling Realisering Evaluering

www.kortlink.dk/fougtdk

ON FIRE-MODELLEN 73

- ▶ ON FIRE-modellen: Elevernes livsverden vs. højt specialiseret faglighed (Fougst & Phillipps, 2020)
 - ▶ Oplevelse
 - ▶ Nære livsverden
 - ▶ Forståelse
 - ▶ Idegenerering
 - ▶ Realisering
 - ▶ Evaluering

Teknologi-Forståelse

Kaliber – Scenariebaseret danskundervisning til udskoling 74

FORBEREDELSE AF PRODUKTION 75

WAKE UP Scenariet

JERES VERDEN Medbestemmelse, indlevelse, problemorientering

Fagligt stilladseret og processtyret danskfaglig produktion med it

Med udgangspunkt i en problemstilling og elevernes verden

OP Faglige begreber, analysestrategier

EVALUERING refleksion

76

STRUKTUR: SEKS FASER

- Wake up: **HEY** – 32
- Jeres verden: **Udv**
- Fagligt loop: **Et fag**
- Forberedelse: **Plan**
- Produktion: **Prod**
- Evaluering: **Evalu**

Oplevelse
Nære livsverden
Forståelse
Idégenerering
Realisering
Evaluering

ON FIRE

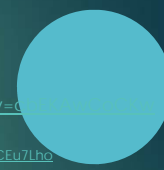
= FASEOPDELT TILGANG TIL UNDERVISNING

77

Oplevelse

- Dette findes i verden.
- **Nudging:** <https://www.youtube.com/watch?v=...>
- **Alzheimers:** <https://www.youtube.com/watch?v=Fz8ACEu7Iho>
- **Krig:** <https://www.youtube.com/watch?v=RBO-joHimQ&feature=youtu.be>

78

Nære livsverden

- Hvordan ser det ud i elevernes verden
- Vores syn på...
- Vores erfaringer med...

79

Kaliber – en prøvesmag

- *Ta mig – den rette til jobbet* (7. kl.)
- Skim
- <https://issuu.com/lr-undervisning/docs/kaliber-smagsproeve?e=11795273/34218930>
- kortlink.dk/2873

80

Skitser faserne i jeres forløb

- ▶ ON FIRE-modellen: Elevernes livsverden vs. højt specialiseret faglighed
 - ▶ Oplevelse
 - ▶ Nære livsverden
 - ▶ Forståelse
 - ▶ Idégenerering
 - ▶ Realisering
 - ▶ Evaluering

81

FRA ON FIRE TIL FORLØB, DEL 1

- ▶ kortlink.dk/qzrw (Fougt, 2020)
- ▶ **Fase:** Fasens navn (ON FIRE)
- ▶ **Fasebeskrivelse:** Kort beskrivelse af, hvad eleverne og læreren skal lave i fasen
- ▶ **Læringsmål:** Kort beskrivelse af, hvad eleverne skal **lære** i fasen
- ▶ **Fasetidsforbrug:** Hvor lang tid er der afsat til fasen?
- ▶ **Fasens rolle** skal relateres til det samlede forløb; Hvordan lægger denne fase op til følgende fase, og hvordan udgør fasen sammen med andre et delmål frem mod det samlede mål?
- ▶ **Delprodukter** kan være fx idé, manuskript, blogindlæg, samtale, brainstorm, storyboard, billedanalyse, budget, dataindsamling osv.

82

FAGLIGT LOOP (Forståelsesfasen)

INNOVATIV, AUTENTISK, PROJEKTORIENTERET UNDERVISNING

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.d., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@skov.dk

Vejen 17.11.2020

83

Fagligt loop

- ▶ At klæde eleverne på fagligt til at håndtere den produktion, forløbet handler om
- ▶ Professionsfagligheden vs. Skolefags-danskfagligheden

Oplevelse

Nære livsverden

Forståelse

Ideudvikling

Realisering

Evaluering

84

Fagligt loop

- ▶ Ét – og kun ét – fagligt hovedfokus
- ▶ Fx opstarten af Forståelsesfasen
- ▶ Kursus, faglige input
- ▶ UNDERVISNING

Case: Kortfilm 85

- ▶ Bestillingsopgave fra "Statens Filmakademi"
- ▶ 8.kl. skal producere kortfilm ud fra arketyperiske konflikter (ny elev i klasse, forelskelse, mobning)
- ▶ Berettermodellen
- ▶ Aktantmodellen
- ▶ Undervise 6.kl. i de to modeller
- ▶ Læreren er konsulent for Filmakademiet
- ▶ Forskeren er observatør for Filmakademiet

Stramt styret faseopdelt proces med vurderingsfokus 86

- ▶ Introduktion: Rammesætning
- ▶ Kortfilmens dramaturgi: Aktantmodellen, berettermodellen, rekvizit
- ▶ Idégenerering, ud fra tema: Læringsindsatser
- ▶ Storyboards: Bærende idé, dramaturgi
- ▶ Optage: Showing og telling
- ▶ Redigere: Klipping
- ▶ Formidling: Præsentation
- ▶ Evaluering

FAGLIGT LOOP

KONSULENTGODKENDELSE

KONSULENTGODKENDELSE

KONSULENTGODKENDELSE

KONSULENTGODKENDELSE

Rammesætning - oplevelse: Fase 1 87

Fagligt loop 88

▶ Hvilket fagligt loop skal mit forløb have?

- ▶ Ét – og kun ét – fagligt hovedfokus
- ▶ Kursus, faglige input
- ▶ UNDERVISNING

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Ideudvikling

Realisering

Evaluering

Simon Skov Fougtdt

VURDERINGSFOKUS 89

INNOVATIV, AUTENTISK, PROJEKTORIENTERET UNDERVISNING

Lektor Simon Skov Fougtdt
Ph.D., Cand.pæd., lektor
www.simon-skov-fougtdt.dk
simon@fougtdt.dk

Vejlen 17.11.2020

HJÆLP: Vurderingsfokus 90

- ▶ Holistisk vurdering ("De røde stregers tyranni")
- ▶ Vurdering af **10, udvalgte** faglige områder i hver fase:
- ▶ **Vurderingsfokus** (Fougtdt, Berge, Gedde-Dahl & Øgreid, 2014)
- ▶ Orienter eleverne mod (udvalgte dele af) **det faglige**
- ▶ **Orienteret autonomi** (Højgaard, 2006)
- ▶ **ELEVERNE SKAL KENDE DEM**

STRUKTUR

Simon Skov Fougtdt

Vurderingsfokus 91

- ▶ Overvej to-tre vurderingsfokuser i hver fase
- ▶ Forhold dem til det overordnede læringsmål
- ▶ Begræns verden
- ▶ Sorter fra

Lektor Simon Skov Fougt, www.simon-skov-fougt.dk

Vurderingsfokus 92

- ▶ Indarbejd forslag til vurderingsfokus i jeres forløb

Lektor Simon Skov Fougt, www.simon-skov-fougt.dk

TIMEOUTS 93

FORENKL VERDEN

Lektor Simon Skov Fougt
Ph.D., cand.pæd., lærer
www.simon-skov-fougt.dk
simon@fougt.dk

Vejen 17.11.2020

Timeouts: Inde i og ude af scenariet

94

Simon Skov Foged, dk

Timeout

95

- ▶ Undervisningsforløb i teknologiforståelse: Mennesker med demens
- ▶ ON FIRE ...
 - ▶ Forståelsesfase (demens og micro:bit)
 - ▶ Ideudvikling: Svært realiserbare/urealiserbare (med den forhåndenværende teknologi) Læreren kalder timeout
 - ▶ Kortlægning af udfordringerne for mennesker med demens (fælles undersøgelse). **Stærkere basis end 10min**
 - ▶ Kortlægning af elevernes viden og erfaringer med micro:bit'en som konkret teknologi (fælles undersøgelse)
 - ▶ Idégenerering (først en gruppeproces, derefter en opstilling af så mange konkrete idéer som muligt)

Simon Skov Foged, dk

TIMEOUTS

96

- ▶ Overvej behov for timeouts i jeres forløb

Simon Skov Foged, dk

97

Spørgsmål eller kommentarer?

Vejen 17.11.2020

98

Scenariedidaktik

- ▶ Medbestemmelse er uforudsigelig

www.frogst.dk

99

Og i øvrigt

- ▶ Scenariedidaktik er et supplement til undervisning
- ▶ Ikke al undervisning skal være scenariedidaktisk

www.frogst.dk

www.simon-skov-fougst.dk
simon@fougst.dk

Tak for i dag
Vejen 17.11.2020
